

Zveza Ljudskih Tradicijskih Skupin Slovenije
Slovenian CIOFF National Section

Bilten

Št. 3, letnik IX.
julij 2010

Vsebina

<i>Magdalena Tovornik:</i>	Beseda predsednice	27
<i>Janja Ravnikar:</i>	Za nami je 6. folklorni festival Alpe – Adria	28
<i>Branka Moškon:</i>	Obrazložitev o načinu izbora odraslih folklornih skupin Slovenije	29
<i>Janja Ravnikar:</i>	Prenovljene spletne strani ZLTSS	31
<i>Alenka Klemenčič:</i>	Mednarodni folklorni festival FOLKART 2010	32
<i>Borut Luša:</i>	MIFF 2010	33
<i>Lojzka Škerjanec:</i>	3. večer folklore v Cerkljah	34
<i>Milan Glamočanin:</i>	KD Brdo iz Kranja osvojilo zlato plaketo	35
Fotografije:	Utrinki s 6. Alpe Adria 2010 v Ljubljani	36

Bilten je brezplačno glasilo članov Zveze ljudskih tradicijskih skupin Slovenije in izhaja štirikrat letno.

Naslov: Zveza ljudskih tradicijskih skupin Slovenije
Glavni trg 7
p. p. 173
4000 Kranj
e-pošta: info@zveza-zltss.si
internet: www.zveza-zltss.si

Bilten ureja Uredniški odbor:
glavni urednik Janja Ravnikar
član Janez Florjanc
član Božidar Fabjan

Prispevke pošiljajte na: janja.ravnikar@gmail.com

Vsebina člankov izraža avtorjevo mnenje in ne mnenja uredniškega odbora.

Naslovnica: Panjska končnica: Dobra in slaba spoved (Spoved, eno najintimnejših človekovih dejanj, na končnici namiguje na žensko lažnivost).

Beseda predsednice

Spoštovani,

za nami je že prva polovica letošnjega leta in prav je, da pogledamo, s čim smo se v ZLTSS v tem času največ ukvarjali. Na Zboru članov, ki smo ga imeli 20. 2. 2010, smo veliko časa posvetili ne le opravljenemu delu v letu poprej, ampak tudi problemom, ki ste jih člani zaznali pri vašem delovanju. Med temi je izstopala želja po tem, da bi prejeli več vabil za gostovanja, zlasti morda krajša in v bližje destinacije. Kljub temu, da je bilo s številkami dokazano, da je bilo vabil na različne festivale več kot leta poprej, smo temu sklenili posvetiti več pozornosti. Zavedamo se namreč, da mnoge skupine ne morejo sprejeti določenih terminov, pa tudi kraji festivalov so včasih zelo oddaljeni. Potrebno je razmisliti o krajših destinacijah in k festivalom morda dodati tudi kakšna meddržavna srečanja folkloristov, ki so lahko tudi ob koncu tedna.

Predstavniki ZLTSS smo se tudi letos udeležili sestanka CIOFF® sekcije za centralno Evropo, ki je bil v mestu Cluj Napoka v Romuniji. Naši gostitelji so se zelo izkazali z organizacijo tega srečanja, ki je bilo tudi vsebinsko bogato, za nas pa je bilo še posebej presenetljivo in predvsem poučno, kako država, ki se prav tako ukvarja z mnogimi gospodarskimi problemi, izjemno veliko vlaga v ohranjanje in razvoj tradicijske kulture in to že od mladih nog! Romuni so pokazali velik interes za pogostejše sodelovanje s Slovenijo, zato smo vsem našim članom na voljo za več informacij.

Pomemben dogodek je bil tudi mednarodni CIOFF® folklorni festival Alpe Adria, ki je bil letos v Ljubljani. V aprilski številki Biltena smo ga najavili in zapisali tudi nekaj o nastopajočih. Zdaj, ko je za nami, lahko z veseljem sporočimo, da je festival izjemno dobro uspel - zadovoljni so bili nastopajoči, gledalci (hvala vsem našim članom, ki ste se odzvali vabilu in prišli od vsepovsod) in tudi mi, organizatorji. In to do te mere, da smo na zadnji seji Upravnega odbora 12. 6. razmišljali celo o tem, da bi "folklorni vikend" v Ljubljani morda kazalo obdržati tudi v prihodnje. No, načrtov za prihodnje je še veliko - verjamem, da je tako tudi pri vseh vas!

Magdalena Tovornik, predsednica ZLTSS

Za nami je 6. folklorni festival Alpe Adria

Že v prejšnji številki Biltena smo najavili Mednarodni folklorni festival Alpe – Adria 2010, ki se je tokrat med 29. in 30. majem odvijal v Ljubljani. Tuje sodelujoče skupine smo organizatorji že v petek pričakali v Dijaškem domu Tabor, kjer so bile nastanjene, v soboto zjutraj pa vse tri tuje skupine (Zagrebački folklorni ansambl »Dr. Ivana Ivančana«, Zagreb, Hrvaška; Folklorna skupina »Michele Grion«, Kopriva, Italija; Folklorna skupina »Edelweiss«, Celovec, Avstrija) skupaj z AFS Ozara iz Kranja z manjšo povorko popeljali do Prešernovega trga, kjer je poleg velikega pokritega odra že čakala Folklorna skupina Emona iz Ljubljane. Kraj in čas sta bila za ta organiziran nastop nadvse primerna. Pričetek z navdušujočim petjem hrvaških *Ladark* je marsikoga kar prikoval na mesto. Mimoidoči so se na poti s tržnice, na tržnico in drugod po mestu ustavljali na Prešernovem trgu ter gledali spored. Predvsem je bil trg poln ob nastopu hrvaške skupine, ki je bila na celotnem srečanju za razred boljša od ostalih udeleženk. Kljub slabi vremenski napovedi je vreme zdržalo, tako da se je dež ulil šele zvečer, pred pričetkom osrednjega dogodka festivala – celovečernega koncerta skupin v Domu španskih borcev, kjer je od slovenskih skupin sodelovala Folklorna skupina Emona. Dvorana je bila skoraj polna, ljudje pa, po njihovem odzivu sodeč, zadovoljni. Udeležbo na dogodku je žal tik pred zdajci zavrnil ljubljanski župan, zato pa je poslal odprto pismo, ki je bilo prebrano, in darila Mestne občine Ljubljana za vsako skupino udeleženko. Dogodku so prisostvovali diplomatski predstavniki sodelujočih držav. Poleg avstrijskega in italijanskega veleposlanika sta se v imenu veleposlanika Hrvaške dogodka udeležila njegova namestnika. Na nedeljsko jutro smo vodiči popeljali tuje skupine v Mercator center v Šiški, kjer so si s povorko in nastopom pred obiskovalci centra prislužile nedeljsko kosilo.

Omenili smo, da je po kvaliteti izstopala hrvaška skupina. Pohvalno je imela za vsakega od treh nastopov pripravljene vsakič nove koreografije, ki so bile nadpovprečno tako odplesane kot odpete. Tudi avstrijska skupina je bila precej dobra in bi tako obe omenjeni skupini pri nas veljalo še kdaj videti. Italijanska skupina je imela svoj program neprilagojen nastopom v tujini, ljubljanska Emona pa je v negativnem smislu pri gorenjskem štajerišu izstopala z

godčevsko nepopolno sestavo in slabo izvedbo. Po odzivih sodelujočih tujih skupin sodeč so bile te z bivanjem pri nas zelo zadovoljne, kar pa največ šteje.

Odzive hrvaške sekcije CIOFF® si lahko preberete na spletnem naslovu www.cioff.hr/cms_view.asp?articleID=225, kjer si med drugim lahko preberete, da bo naslednje leto festival potekal v avstrijskem Leobnu, kjer se bodo morali organizatorji zelo potruditi, da bodo dosegli letošnji nivo organizacije.

Janja Ravnikar

Obrazložitev o načinu izbora odraslih folklornih skupin Slovenije

Tristopenjski način izbiranja folklornih skupin je organiziran tako, da omogoča vsem skupinam, ki se želijo predstaviti, da se najprej prijavijo na **območno** srečanje. Naloga strokovnih spremljevalcev je, da poglobljeno analizirajo posamezne programe, izberejo skupine in pripravijo program za **regijsko** srečanje. Po regijskem srečanju je pogovor bolj načelen, čeprav so obravnavani tudi posamezni programi. Strokovni spremljevalec izbere za **državno** srečanje v Beltincih in v Mariboru okrog 16 skupin.

Vrednotenje programov:

Vrednoti se:

1. **sestava programa**, kjer se upošteva plesni, pevski, inštrumentalni in igrani program z uporabo rekvizitov ter primernost programa glede na starost skupine,
2. **tehnična izvedba** tega programa,
3. **kostumska podoba**, ki mora biti v skladu z vsebino programa.

Naloga strokovnega spremljevalca je, da analizira in točkovno ovrednoti odrsko postavitvev.

10 točk pomeni izjemen in odličen program; plesi so krajevno in časovno ustrezno izbrani, zanimive plesne prvine pa izpostavljene tako, da podkrepijo celotno postavitvev, ki je stilno dosledna in občuteno izvedena, čisto dvo- ali večglasno petje z upoštevanjem krajevnih posebnosti v izvajanju pesmi, tehnično dovršena izvedba podkrepi ples in celotno odrsko postavitvev.

9 točk pomeni nadpovprečen in zelo dober program; postavitvev je solidna, ni pa nič posebnega, plesna izvedba je enotna in stilno dokaj ustrezna, dvo- ali večglasno petje z manjšimi pomanjkljivostmi primerno dopolnjuje celoto, ritmično dosledno igranje omogoča dobro plesno izvedbo.

8 točk pomeni dober program, kjer ni bistvenih pripomb; postavitvev je povprečna z dokaj enotno izvedenimi koraki, ker večina plesalcev zelo dobro obvlada ples, nečisto petje kviri izbrano pesem, ki sicer dopolnjuje celoto, vendar ne odraža krajevnih značilnosti, primerno izbrane viže in dobri godci dajejo solidno podlago plesu.

7 točk pomeni slab program, z malo več iznajdljivosti bi bila izbor in postavitvev bistveno boljša; plesni koraki so neenotni in pogosto ritmično nedosledno izvedeni, izbrana pesem je intonančno netočno zapeta, a še poslušljiva, glasbena spremljava zavira ples in kviri celotni vtis.

6 točk pomeni zelo slab program, je v škodo folklorni dejavnosti; izbor plesov in pesmi je popolnoma neustrezen, plesalci niso plesno in tudi ne pevsko usposobljeni, godci pa delajo več škode kot koristi.

Pri ocenjevanju odrske postavitve je strokovni spremljevalec pozoren na:

Plesni program

Naslov odrske postavitve se mora ujemati s prikazano vsebino, zapeta pesem ali nekaj izrečenih besed še ne upravičita naslova postavitve, ki ne sme biti predolga, priporoča se 7 do 9 minut. Pri izboru je pomembno, da so plesi ustrezno krajevno in časovno izbrani z zanimivimi plesnimi elementi in prilagojeni glede na starost in plesne zmožnosti plesalcev. Pri tehnični izvedbi programa se ocenjuje enotnost in natančnost v izvedbi plesnih korakov in vrtenic, uigranost in uplesanost skupine, obvladovanje prostora in doživeto izvajanje plesov.

Pesmi in pevski program

Pesmi naj bodo izbrane glede na čas, kraj in vsebino odrske postavitve. Zaželeno je večglasno petje brez glasbene spremljave.

Godci in glasbena spremljava

Glasbena spremljava, priredba mora biti prilagojena vsebini odrske postavitve, kar pomeni, da ustreza časovnemu obdobju in kraju, kjer se je ta dogodek odvijal. Spodbuja se igranje basa na lok, igranje na frajtonarico v stilu narodno-zabavne glasbe pa ne.

Odrska igra in rekviziti

Besedilo naj bo primerno vključeno v celoto, glasno in razumljivo povedano in dobro odigrano.

Rekviziti morajo na odru opraviti svojo funkcijo.

Kostumska prepričljivost

Pri kostumski podobi se upošteva skladnost glede na vsebino programa; katero časovno obdobje prikazujemo, ob katerih priložnostih so se tako nosili glede na svoj socialni položaj.

Pri folklornih skupinah se podpira ustvarjanje različnih odrskih postavitvev in novih programov, ne podpira pa se oblikovnega spreminjanja plesov in prenašanja odrskih postavitvev iz ene skupine na drugo.

Strokovna spremljevalka Branka Moškon

Prenovljene spletne strani ZLTSS

Zaživele so prenovljene spletne strani ZLTSS in sicer na spletnem naslovu www.zltss.si. Strani se še dopolnjujejo in dograjujejo, zaželeno pa so vaše pripombe in aktivno sodelovanje pri soustvarjanju njihove vsebine.

Janja Ravnikar

Mednarodni folklorni festival FOLKART 2010

Pod okriljem svetovne organizacije CIOFF®, katere član je, se v Mariboru s slavnostno otvoritvijo pričanja letos že 22. FOLKART in sicer v torek, 29. junija 2010, ob 21.30 na Glavnem odru Festivala Lent, na reki Dravi. Slavnostni zaključek z velikim ognjemetom bo v soboto, 3. julija 2010, ob 21.30. prav tako na Glavnem odru Festivala Lent. FOLKART si je skozi leta pridobil status enega najboljših ter prepoznavnih folklornih festivalov Evrope, znan pa je tudi po vsem svetu. Tudi letos bo postregel z barvitim in izjemno privlačnim programom. Nastopile bodo države iz vsega sveta: Slovenije, Madžarske, Bosne in Hercegovine, Makedonije, Indonezije, Filipinska skupnost iz Kanade ter Nove Zelandije.

Program:

- **Torek, 29. 6. ob 21.30:**
AFS Študent iz Maribora, AFS Ozara iz Kranja, Madžarska, Indonezija, Bosna in Hercegovina, Filipini, Makedonija in Nova Zelandija.
- **Sreda, 30. 6. ob 21.30:**
Bosna in Hercegovina, Madžarska, Filipini.
- **Četrtek, 1. 7. ob 21.30:**
Indonezija, Makedonija in Nova Zelandija.
- **Petek, 2. 7.:**
Folkart po Sloveniji.
- **Sobota, 3. 7. ob 21.30:**
FS Beltinci, Madžarska, Indonezija, Bosna in Hercegovina, Filipini, Makedonija, Nova Zelandija in AFS Študent iz Maribora.

Alenka Klemenčič, Producentka festivala Folkart

MIFF 2010

Letos Folklorno Društvo VAL iz Pirana že 8. leto zapored v slovenski Istri organizira folklorni festival, poimenovan MIFF – Mediterranean International Folklore Festival / Mednarodni sredozemski folklorni festival. Festival se bo začel v četrtek, 1. 7. 2010, in končal v nedeljo, 4. 7. 2010 v Avditoriju Portorož.

Prvotno je bil festival zasnovan na druženju folklornih skupin iz sredozemskega prostora, vendar je to omejitev naš festival že zdavnaj preskočil in ostala je navedba »sredozemski« zgolj pri označitvi, kje se festival odvija. Žal smo letos zaradi finančnih problemov soorganizatorjev v Umagu opustili sodelovanje s sosednjo občino na Hrvaškem, vendar verjamemo, da bomo uspeli v prihodnjih letih spet razširiti naš festival tudi na Hrvaško. Ne glede na to pa se bomo v letošnjem letu uspeli predstaviti v vseh slovenskih istrskih občinah – Koper, Izola in Piran.

Kot že omenjeno se bo festival pričel v četrtek, 1. julija ob 21. uri na dveh lokacijah istočasno in sicer v Izoli na Lonki in v Piranu na Tartinijevem trgu. V petek, 2. julija bo program prav tako potekal v Izoli in Piranu ob 21. uri. V soboto, 3. julija ob 21. uri se bo festival premaknil v Koper, kjer se bodo vse skupine predstavile v koprski Taverni. V nedeljo, 4. julija ob 21. uri bo zaključek festivala kot vsako leto v Avditoriju Portorož.

Skupine, ki bodo v letošnjem letu sodelovale na festivalu, so:

- Folklorna skupina *Milis Pizzinnu*, Sardinija, Italija,
- Folklorna skupina *Maros*, Makó, Madžarska,
- Slovenska plesna skupina *Mladi Glas & Planika*, Toronto, Kanada,
- Folklorna skupina *Jantra*, Budimpešta, Madžarska (skupina pleše bolgarske plese),
- Folklorna skupina *Rozmaryn*, Uhersky Brod, Češka,
- Folklorna skupina *Ežerūnas*, Ezerunas, Litva,
- Slovensko kulturno društvo Triglav, Stuttgart, Nemčija.

Več informacij o festivalu lahko dobite na www.miff.si.

Naš cilj je, da bi si festival ogledalo čim več ljudi, predvsem folklornikov in tistih, ki imajo radi ljudske plese, glasbo in običaje. Vljudno vabljeni.

Borut Luša

3. večer folklore v Cerkljah

Društvo upokojencev Cerklje na Gorenjskem in Folklorna skupina DU Strmol organizirata letos že tretjič Večer folklore. Prireditev bo v okviru občinskega praznika občine Cerklje dne 18. 9. 2010 ob 19. uri v Kulturni dvorani Ignacija Borštnika v Cerkljah.

Na prireditvi bodo nastopili skupina pevcev Kranjski furmani iz Kranja, Veteranska folklorna skupina Tine Rožanc iz Ljubljane, Folklorna skupina Strmol iz Cerkelj, Otroška folklorna skupina Osnovne šole Davorina Jenka iz Cerkelj, Tamburaška skupina Trebeški Drotarji iz Artič in Folklorna skupina iz Bistrice ob Dravi.

Vse ljubitelji folklornega izročila in ljudskega petja lepo povabljeni.

Lojzka Škerjanec

KD Brdo iz Kranja osvojilo zlato plaketo

Kulturno društvo Brdo iz Kranja je na 15. evropskem prvenstvu srbske folklorne, ki se je odvijalo v Brčko Distriktu v BiH 22. in 23. 5. 2010, v konkurenci 29 folklornih skupin iz sedmih evropskih držav osvojilo 1. mesto in zlato plaketo ter je tako z osvojenimi 97 točkami od 100 možnih zmagovalec prvenstva. Naši člani so se predstavili z odrsko postavitvijo "Kad bapne goč u mene srce da iskoči" – plesi in pesmi iz Crne Trave iz jugovzhodne Srbije avtorja Milana Glamočanina. Naši zmagovalci so poleg glavne nagrade osvojili tudi 1. mesto in posebno nagrado za najboljšo pevsko skupino na prvenstvu. Strokovna žirija, ki podeljuje nagrade, je sestavljena iz petih članov (koreograf, etnolog, etnokoreolog in dva etnomuzikologa).

Evropsko prvenstvo srbske folklorne je ena izmed najmasovnejših in najodmevnejših folklornih prireditev, kjer se vsako leto zbere približno 1500 nastopajočih plesalcev iz cele Evrope. Prireditelj predstavlja vrhunec sezone pri marsikateri skupini in tako odmeven uspeh, kakršnega smo zabeležili pri kulturnem društvu Brdo, je vsekakor največja pohvala in priznanje naši skupini za trdo in predvsem kvalitetno delo skozi vsa leta. Še večje priznanje naši skupini predstavlja dejstvo, da smo nagrado osvojili z odrsko postavitvijo, čigar avtor je član društva, ki se izobražuje na strokovnih seminarjih v Srbiji v konkurenci najbolj znanih in priznanih koreografov iz Srbije, ki so svoje postavitve prodali v Evropo.

KD BRDO je tako dopolnilo svojo kolekcijo plaket z Evropskih prvenstev, saj smo do sedaj osvojili *Srebrno plaketo v Vrbasu 2007* in *Bronasto plaketo v Temišvarju 2009*. KD Brdo je tudi edina in prva srbska folklorna skupina iz Slovenije, ki je kadarkoli zmagala na tej odmevni prireditvi.

Vsem našim članom in vsem, ki so nas v naši akciji podprli, se najlepše zahvaljujemo in upamo na še boljše in odmevnejše rezultate v prihodnje. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo MO Kranj, ki nam je pomagala in delno financirala naš odhod v BiH.

Milan Glamočanin

Utrinki s 6. Alpe Adria 2010 v Ljubljani (foto: Ante Cukrov)